

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 11C/217/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1412213844
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Fígerová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2015:1412213844.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV samosudcom JUDr. Janou Fígerovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOŠŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy a ďalšie takto

rozhodol:

Súd konanie o návrhu žalobcu na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti žalobcu vo veci namietaného porušenia práva na zákonného sudcu a práva na nestranný súd **z a s t a v u j e** .

Súd návrh žalobcu na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhla predložiť Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR Súdnemu dvoru EÚ v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/6/2010 **z a m i e t a** .

Súd žalobu v celom rozsahu **z a m i e t a** .

Súd žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou došlou súdu 27.9.2012 v konaní vedenom 11C 217/2012 domáhal od žalovaného náhrady majetkovej škody vo výške 125,- eur a nemajetkovej ujmy vo výške 481,28 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu v exekučnom konaní.

Na odôvodnenie žaloby uviedol, že ako oprávnený v exekučnom konaní navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu na vymoženie svojej pohľadávky voči povinnému - V. Y. D.. XX.X.XXXX- dlžníkovi zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXX. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „exekučný súd“) o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom povinnosťou exekučného súdu bolo rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do 15 dní od jej doručenia exekučnému súdu. Exekučný súd však rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 16.8.2010 (konanie pritom začalo dňa 28.11.2009), a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby, pričom uvedeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu mala byť žalobcovi spôsobená majetková škoda a nemajetková ujma. Majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej, pričom žalobca v tomto období vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70,- eur, na udržiavanie

a správu informačného systému sumu 40,- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur, celkovo 125 eur . Výška hmotnej škody je stanovená na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov a to z dôvodu, že presnú škodu by bolo možné vyčísliť s len nepomernými ťažkosťami. Pozostáva zo škody spočívajúcej v administratívnych výdajoch, funkčných výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch si žalobca uplatnil ako spravodlivú satisfakciu za porušenie jeho základných práv, pretože samotné konštatovanie ich porušenia nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Uviedol, že nesprávny úradný postup exekučného súdu je dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prietahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Poukázal na to, že neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv žalobcu v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času vyvolala u žalobcu, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Zbytočné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane žalobcu, ale aj na strane jeho majiteľov. Uviedol tiež, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Žalobca si uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky, sumu 481,28 eura, ktorú vyčíslil ako alikvotný pomer 55,- eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu na základe aplikácie doktríny ústavného súdu, podľa ktorej, ak ide o zbytočné prietahy v konaní je spravodlivé, aby sa na každý rok poznačený prietahmi uplatnila satisfakcia vo výške 660,- eur.

Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Poukázal na to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní súdu, toto právo má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Uviedol tiež, že, že žalovaný nárok bol na súde uplatnený predčasne, keďže neuplynulo 6 mesiacov od prijatia žiadosti žalobcu z 23.4.2012 o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody. Pokiaľ ide o namietanú lehotu 15 dní uviedol, že táto sa podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. S poukazom na ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. uviedol, že žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosť na prietahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, ktorým by sa konštatovalo, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, že by existovalo právoplatné rozhodnutie ESLP, ktorým by sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým by ústavný súd konštatoval porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Nie je tak preukázaný nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v existencii prietahov. Čo sa týka samotnej majetkovej škody a nemajetkovej ujmy uviedol, že žalobca nepreukázal vznik ani výšku materiálnej škody, nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy a ani to, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch. Poukázal tiež na aspekt dobrých mravov, keď žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb. Pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, ktorá mu mala vzniknúť práve pri jeho spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite, takýto postup možno považovať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Napokon poukázal na absenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu. Navrhol spojiť konania vedené na Okresnom súde Bratislava IV, ktoré skutkovo spolu súvisia a týkajú sa tých istých účastníkov.

Uznesením tunajšieho súdu z 19.6.2013 boli konania vedené na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 11C 217/2012, sp. zn. 11C 218/2012, sp.zn. 11C 220/2012,sp.zn. 11C 221/2012 a sp.zn. 11C 222/2012 spojené na spoločné konanie, ktoré je vedené pod sp.zn. 11C 217/2012.

Súd nariadil na prejednanie veci samej pojednávanie na deň 13.10.2015, na ktoré sa napriek riadnemu predvolaniu žalobca, jeho právny zástupca ani žalovaný nedostavili. Žalovaný ospravedlnil svoju neúčast' podaním doručeným súdu elektronickou poštou dňa 9.10.2015 s tým, že o odročenie pojednávania nežiadal. Právny zástupca žalobcu podaním doručeným súdu elektronickou poštou dňa 9.10.2015 požiadal o odročenie pojednávania na neurčito z dôvodu podaného návrhu na prerušenie konania do rozhodnutia Súdneho dvora EÚ o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhol predložiť žalovaný v 1. rade - Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR v konaní o náhradu škody pre porušenie práva EÚ prebiehajúcim na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/6/2010. Zároveň požiadal o zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu. Zopakoval dôvody uvádzané v žalobe, podľa ktorých sú vylúčení všetci sudcovia tunajšieho súdu. Ďalej uviedol, že mu bolo doručené uznesenie krajského súdu o tom, že sudcovia tunajšieho súdu nie sú vylúčení z prejednávania veci, avšak s týmto rozhodnutím nesúhlasí, preto podal na Ústavný súd SR ústavnú sťažnosť vo veci namietaného porušenia práva na zákonného sudcu a práva na nestranný súd. Navrhol konanie prerušiť až do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o tejto jeho ústavnej sťažnosti. Ďalším podaním doručeným súdu elektronickou poštou rovnako dňa 9.10.2015 žalobca navrhol konanie prerušiť podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. do právoplatného skončenia konania o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhla predložiť Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR Súdnemu dvoru EÚ v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/6/2010, predmetom ktorého je náhrada škody pre porušenie práva Európskej únie, ktorého sa mal dopustiť Okresný súd Prešov v exekučnom konaní vedenom proti žalobkyni na základe neprijateľnej rozhodcovskej doložky, v ktorom sa vymohlo plnenie na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, ako aj v rozpore so zákonmi schválenými z dôvodu transpozície smerníc EÚ zameranými na ochranu spotrebiteľa na finančnom trhu. Poukázal na to, že v uvedenom konaní vystupujú na strane žalovaných v 1. rade Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR a v 2. rade POHOTOVOSTĚ, s.r.o.. Uviedol tiež, že Okresný súd Prešov v danom konaní rozhodol o prerušení konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. do rozhodnutia Súdneho dvora EÚ o prejudiciálnych otázkach (ktoré žalobca v návrhu na prerušenie konania odcitoval). Mal za to, že zodpovedanie predmetných prejudiciálnych otázok má pre ďalší priebeh a rozhodnutie v konaní zásadný význam.

K tomu súd uvádza, že o námietke zaujatosti Krajský súd v Bratislave už právoplatne rozhodol a rovnako už bolo právoplatne rozhodnuté aj o identickom návrhu žalobcu na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti žalobcu vo veci namietaného porušenia práva na zákonného sudcu a práva na nestranný súd podaného z rovnakého dôvodu (uznesením tunajšieho súdu zo dňa 25.8.2014, č.k. 11C 217/2012-69 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.12.2014, sp. zn. 14 Co 694/2014-954), a to tak, že uvedený návrh na prerušenie konania bol zamietnutý. Vzhľadom na uvedené, nakoľko nedošlo k žiadnej relevantnej zmene oproti predchádzajúcemu stavu, súd konanie o identickom návrhu žalobcu na prerušenie konania s poukazom na ustanovenie § 104 ods. 1 v spojení s § 159 ods. 3 O.s.p. a § 167 ods. 2 O.s.p. (za použitia analógie) pre prekážku veci právoplatne rozhodnutej zastavil (obdobne porov. uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 17.07.2013, sp. zn. 29 Cdo 1301/2013 uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Českej republiky č. 10/2013 pod č. 99). Čo sa týka ďalšieho návrhu žalobcu na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhla predložiť Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR Súdnemu dvoru EÚ v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/6/2010, tento pre nespĺnenie zákonných predpokladov na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. súd zamietol. Zodpovedanie predmetných prejudiciálnych otázok v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/6/2010 (ktorého existenciu, predloženie prejudiciálnych otázok a ani ich skutočné znenie žalobca mimochodom žiadnym spôsobom nepreukázal, hoci tak mohol jednoducho urobiť tým, že by predložil tunajšiemu súdu uznesenie Okresného súdu Prešov, ktorým tento súd konanie prerušil) nemá žiadny význam pre rozhodnutie súdu v prejednáwanej veci, nakoľko žiadna z prejudiciálnych otázok, ktoré mali byť predložené Súdnemu dvoru EÚ zo strany Okresného súdu Prešov, nemá akúkoľvek vecnú súvislosť s predmetom konania v posudzovanej veci. Konanie vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/6/2010 má odlišných účastníkov (na strane žalobcu) a celkom odlišný skutkový základ žalovaného nároku. V prejednáwanej veci sa totiž rieši otázka zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu v exekučnom konaní, ktorý nemal dodržať zákonnú lehotu na rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Zodpovedanie označených prejudiciálnych otázok Súdnym dvorom EÚ je tak bez akéhokoľvek významu na posudzovanú vec. Navyše v prejednáwanej veci nebol daný už samotný vecný

základ žalovaného nároku (čo viedlo k zamietnutiu žaloby ako takej, ako bude vysvetlené nižšie), a preto prerušenie konania (z akéhokoľvek dôvodu) by postrádalo akýkoľvek racionálny základ. Z uvedeného dôvodu preto súd tento návrh žalobcu na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

Vzhľadom na nedôvodnosť obidvoch návrhov žalobcu na prerušenie konania (v súvislosti s ktorými žalobca požiadal o odročenie pojednávania) mal súd zároveň za to, že žalobca nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, a preto vec za splnenia podmienok podľa § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal v neprítomnosti účastníkov ako aj právneho zástupcu žalobcu.

Súd vykonal vo veci dokazovanie oznámením obsahu listinných dôkazov predložených účastníkmi a zadovážených súdom (§ 129 OS) a zistil nasledovný skutkový stav:

I.Sp.zn.11C 217/2012

Žalobca sa žalobou došlou súdu 27.9.2012 v konaní vedenom 11C 217/2012 domáhal od žalovaného náhrady majetkovej škody vo výške 125,- eur a nemajetkovej ujmy vo výške 481,28 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu v exekučnom konaní.

Žalobca ako oprávnený subjekt podal na Exekútorskom úrade súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého so sídlom v Bratislave dňa 28.11.2009 návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie svojej pohľadávky voči povinnému - V. Y. - dlžníkovi (v postavení spotrebiteľa) zo zmluvy o úvere. Exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu. Súdny exekútor doručil tunajšiemu súdu ako exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 23.12.2009. Exekučný súd výzvou zo dňa 12.1.2010 požiadal exekútora, aby predložil zmluvu o úvere a dohodu o výsledku mediácie. Exekútor oznámil súdu dňa 10.2.2010, že oprávnený sa rozhodol, že on, ani jeho právny zástupca exekučnému súdu nebudú predkladať požadované listiny. Uznesením č.k. 15Er 3073/09-11 zo dňa 11.2.2010 exekučný súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Dôvodil, že pre posúdenie materiálnej a formálnej stránky exekučného titulu - rozhodcovský rozsudok, si súd musel vyžiadať od súdneho exekútora zmluvu o úvere, o ktorú sa opiera exekučný titul. Povinnosťou súdu je preskúmať exekučný titul aj bez návrhu. Keďže súdny exekútor ani napriek výzve súdu o doloženie predmetnej zmluvy zmluvu o úvere nedoložil, súd rozhodol, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Unesenie nadobudlo právoplatnosť 9.4.2010. Uznesením Krajského súdu v Bratislave z 26.1.2011 č.k. 18Co E398/2010-21 bolo odvolacie konanie zastavené, nakoľko oprávnený zobral svoje odvolanie späť a žiadal odvolacie konanie zastaviť. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 8.3.2011.

Uvedený skutkový stav mal súd za preukázaný z pripojeného exekučného spisu sp. zn. 15Er/3073/2009.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“) štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrovanie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31.05.2010 (ďalej len „zákon č. 233/1995 Z.z.“), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne.

Žalobca sa v posudzovanej veci domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu v exekučnom konaní, ktorý nerozhodol

o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote.

V prvom rade čo sa týka námietky žalovaného ohľadne predčasnosti uplatnenia nároku žalobcu na súde z dôvodu, že ku dňu podania žaloby ešte neuplynula 6-mesačná lehota na predbežné prerokovanie žiadosti žalobcu o náhradu škody na príslušnom orgáne v zmysle § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., súd uvádza, že rozhodujúce bolo to, či táto lehota uplynula ku dňu rozhodovania súdu, a nie ku dňu podania žaloby. Keďže v čase rozhodovania súdu uvedená lehota už uplynula, nebola predmetná námietka žalovaného uplatnená dôvodne, a preto súd pristúpil k vecnému posúdeniu žalovaného nároku.

Základnými predpokladmi objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sú: a) nesprávny úradný postup, b) škoda (majetková, resp. nemajetková ujma), c) príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom.

V prejednávanej veci nebol splnený už prvý predpoklad zodpovednosti štátu za škodu v podobe nesprávneho úradného postupu. K žalobcom namietanému nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v nedodržaní zákonnej 15-dňovej lehoty na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie totiž nemohlo dôjsť už len z toho dôvodu, že v § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z., ustanovená 15-dňová lehota sa vzťahuje iba na prípady, ak exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi udelí (pozitívne rozhodnutie), nie však na prípady, ak súd zistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. V prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu teda zákon lehotu nestanovuje (porov. nález Ústavného súdu SR zo dňa 10.07.2013, sp. zn. II. ÚS 520/2012). Keďže v posudzovanej veci exekučný súd zistil rozpor exekučného titulu so zákonom, v dôsledku čoho žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol, nevzťahovala sa na uvedený prípad uvedená 15-dňová lehota ustanovená v 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z.. K žalobcom namietaným prietahom v konaní súd uvádza, že žalobca nepreukázal, že v predmetnej veci došlo k sťažnostiam na prietahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý by prietahy v konaní konštatoval. Prietahy v konaní pritom nezistil ani tunajší súd. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že podľa aktuálne platného znenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. (účinného od 01.01.2013) pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Keďže však uvedené znenie nadobudlo účinnosť až 01.01.2013, nie je možné ho aplikovať na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred jeho účinnosťou. Preto súd zastáva názor, že v posudzovanej veci môže (samostatne) posúdiť, či došlo k nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v prietahoch v konaní (rovnako či došlo k nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v nedodržaní zákonom stanovenej lehoty). V tejto súvislosti súd poukazuje na charakter predmetnej exekučnej veci - rozhodovanie o žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, kde exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok v spotrebiteľskej veci, kedy je exekučný súd povinný ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa a preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy (porov. uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 03.03.2011, č.k. IV. ÚS 60/2011-13, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 13.10.2011, sp. zn. 3 Cdo 146/2011, zo dňa 26.09.2011, sp. zn. 3 MCdo 11/2010 a zo dňa 29.03.2011, sp. zn. 5 Cdo 291/2010, ako aj rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci Asturcom C-40/08). Keďže bol teda exekučný súd povinný v exekučnom konaní skúmať súlad exekučného

titulu s ustanoveniami vnútroštátneho a európskeho práva o ochrane spotrebiteľa (čo exekučný súd aj urobil, a čo napokon viedlo k zamietnutiu žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie), pričom išlo (aj vzhľadom na rozsiahlosť právnej úpravy a jej európsky aspekt) o pomerne náročný proces aplikácie práva, vyžadoval si uvedený proces určitý časový priestor, čo má nepochybne vplyv na posúdenie dĺžky konania ako primeranej a prietahov v konaní ako zbytočných. Navyše súd poukazuje na značne rozsiahly počet exekučných konaní iniciovaných totožným žalobcom v postavení oprávneného subjektu (čo je skutočnosť všeobecne známa), čo má rovnako vplyv (zásadný) na posúdenie celkovej dĺžky konania z pohľadu namietaných prietahov. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti nález Ústavného súdu SR zo dňa 10.07.2013, sp. zn. II. ÚS 520/2012, v ktorom ústavný súd posudzoval sťažnosť rovnakého žalobcu na prietahy v exekučnom konaní (v inej veci), pričom ani konanie trvajúce pred exekučným súdom 24 mesiacov (ktoré sa rovnako skončilo zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie) nepovažoval za prietahy v konaní. Ústavný súd v predmetnom rozhodnutí konštatoval, že „V posudzovanom prípade je významná, priam kľúčová, skutočnosť, že sťažovateľka pred okresným súdom iniciovala značne vysoký počet exekučných konaní (ide o stovky až tisíce exekučných konaní - návrhov v typovo obdobných veciach). Ústavný súd konštantne judikuje, že zaťaženosť súdov, nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, nie je dôvodom, ktorý by zbavoval súd, resp. štát zodpovednosti za zbytočné prietahy v konaní. Prietahy by mohli byť takto ospravedlniteľné len na krátky čas a len v tom prípade, že by sa prijali adekvátne opatrenia na riešenie situácie [napr. II. ÚS 48/96, I. ÚS 39/00, III. ÚS 425/2012, mutatis mutandis Buchholz proti Nemecku (rozhodnutie Komory, 6. máj 1981, č. 7759/77, § 51 a § 61); Zimmermann a Steiner proti Švajčiarsku (rozhodnutie Komory, 13. júl 1983, č. 8737/79, § 29, § 30), pozri aj KMEC, J., KOSAŘ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. Evropská úmluva o ľudských právach. Komentář. Praha: C.H. Beck, 2012, s. 710, 715. ISBN 978-80-7400-365-3]. Ústavný súd však konštatuje, že daný judikatúru vytvoril po vzore Európskeho súdu pre ľudské práva na ochranu práva na konanie bez zbytočných prietahov v takpovediac nehromadných veciach. Nešlo teda (dosiaľ) o situácie, keď jeden navrhovateľ stovkami až tisíckami podaní prispel k zaťaženosti súdu, a týmto k dlhšej dobe rozhodovania, aj sám. Už spomenutá doktrína absencie možnosti liberácie z dôvodu zaťaženia aj naďalej plne platí, avšak v prípadoch relevantne odlišných od prerokúvanej veci (porovnaj proces argumentácie nazývaný odlišenie, ang. distinguishing, v common law v KÜHN, Z., BOBEK, M., POLČÁK, R. a kol. Judikatura a právní argumentace. Praha : Auditorium, 2006, s. 22, s. 29. ISBN 80-903786-0-9). V prípadoch obdobných prerokúvanej veci sa táto doktrína modifikuje do podoby reflektovanej v tomto rozhodnutí. Pre súčasný prípad a prípady obdobné, kde, ako už ústavný súd uviedol, jediná sťažovateľka iniciovala konanie v stovkách až tisíckach typovo obdobných veciach, je nevyhnutné vziať daný fakt do úvahy, a to smerom ku kritériám posudzovania prietahov a v záujme ochrany práv a slobôd iných. In concreto tak ústavný súd túto skutočnosť musel zohľadniť pri posudzovaní kritéria faktickej zložitosti veci/vecí (referenčným vzhľadom na špecifika prípadov nie je jedna vec sťažovateľky, ale jej typovo rovnaké veci pred konkrétnym súdom), o ktorej/ktorých súd koná, a kritéria správania sťažovateľky ako účastníčky súdneho konania. Povinnosť všeobecného súdu vysporiadať sa s veľkým množstvom podaní sťažovateľky ipso facto zvyšuje faktickú zložitost' veci/vecí z dôvodov, ktoré vyplývajú zo správania sťažovateľky.

V takýchto prípadoch je možné z ústavného hľadiska akceptovať relatívne dlhšiu dobu trvania predmetných konaní. Ústavný súd konštatuje, že povinnosť okresného súdu vysporiadať sa so všetkými návrhmi sťažovateľky sa tak nevyhnutne dostáva do konkurencie s povinnosťou tohto súdu poskytnúť súdnu ochranu bez zbytočných prietahov a v primeranej dobe aj ostatným účastníkom iných konaní, ktorí sa pred dotknutým súdom uchádzajú o súdnu ochranu. Obdobný právny názor už ústavný súd v minulosti prezentoval napríklad v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 64/97, keď pri hodnotení porušenia práva na konanie bez zbytočných prietahov poukázal na to, že „[v] rovnakom čase na identickom súde sa právo na konanie bez zbytočných prietahov zaručuje mnohým osobám, ktoré sa v početných konaniach obrátili na súd s požiadavkou na odstránenie svojej právnej neistoty“. Aj s poukazom na uvedené závery ústavného súdu (s ktorými sa tunajší súd v plnom rozsahu stotožňuje) preto súd dospel k záveru, že v danom prípade k prietahom v konaní exekučného súdu nedošlo, a teda ani z tohto dôvodu nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu.

Hoci už uvedený dôvod bol postačujúci pre zamietnutie žaloby žalobcu ako nedôvodnej, považuje súd za potrebné (a zároveň vhodné) vyjadriť sa aj k zvyšným dvom predpokladom zodpovednosti štátu za škodu a ich nesplneniu v posudzovanej veci.

Žalobca v posudzovanej veci totiž nepreukázal ani vznik škody, jej výšku a príčinnú súvislosť medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a tvrdenou škodou. Ako majetkovú škodu v paušálnej sume 125,- eur si žalobca uplatnil náhradu účelne vynaložených nákladov na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému (v sume 70,- eur), na udržiavanie a správu informačného systému (v sume 40,- eur) a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde (v sume 15,- eur). Žalobca pritom v prípade majetkovej škody nešpecifikoval, či sa jedná o skutočnú škodu alebo ušlý zisk v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.. Na preukázanie majetkovej škody nepredložil žiadne relevantné dôkazy. Neuviedol ani spôsob výpočtu jednotlivých zložiek tejto paušálnej sumy. Paušálne sumy uvádzané žalobcom pritom nepredstavujú ani skutočnú škodu ani ušlý zisk. Jedná sa iba o jednostranné ničím nepodložené všeobecné tvrdenia žalobcu. Vychádzajúc z prejednávacej zásady ovládajúcej sporové konanie bolo pritom povinnosťou žalobcu preukázať svoje tvrdenia o vzniku konkrétnej škody. Pokiaľ tak neurobil neunesol v konaní dôkazné bremeno.

K žalobcom uplatnenej náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch súd uvádza, že uvedené právo vzniká iba v prípade, ak samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, a to v podobe dopadu nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu a následkov na žalobcu v rôznych oblastiach pôsobenia. Žalobca tvrdil, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Svoje tvrdenia však žalobca nijakým spôsobom nekonkretizoval a ani ničím nepreukázal. Rovnako nepreukázal, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Navyše súd poukazuje na to, že odvodzovať výšku nemajetkovej ujmy paušálne od nárokov priznávaných Ústavným súdom SR (ako to urobil žalobca) nie je možné, keď výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. určuje v každom individuálnom prípade s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška nemajetkovej ujmy sa preto líši v závislosti od individuálnych daností každého jednotlivého prípadu a z toho dôvodu jej výšku nemožno paušalizovať. Aj v prípade uplatnenej nemajetkovej ujmy tak v plnom rozsahu platia závery súdu o neunesení dôkazného bremena žalobcu v konaní. Pokiaľ žalobca odôvodňoval nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pocitmi frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti vyvolaných u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ktoré mali byť spôsobené neexistenciou akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, súd navyše poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 675/2011, v zmysle ktorého nepríjemnosti spôsobené členom vedenia spoločnosti možno zohľadniť iba v obmedzenej miere a v rámci odškodnenia právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnou neprímeranou dĺžkou konania by nemali byť odškodnené aj fyzické osoby, ktoré sa na fungovaní právnickej osoby nejakým spôsobom podieľajú, nakoľko im nevzniká ujma priamo, nie je tu teda daná priama a bezprostredná príčinná súvislosť.

Napokon súd poukazuje na to, že žalobca v konaní nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom a tvrdenou škodou. Príčinná súvislosť predstavuje priamu väzbu javov (objektívnych skutočností), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). Vzťah príčiny a následku musí byť pritom priamy, bezprostredný a neprerušovaný (nestačí, ak je iba sprostredkovaný). Pre úspech žalobcu v konaní bolo preto nevyhnutné z jeho strany preukázať (okrem skutočnosti, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu a vzniku škody na strane žalobcu), že ku škode vo výške požadovanej žalobcom došlo práve (a len) v dôsledku tvrdeného nesprávneho úradného postupu súdu. Keďže však žalobca v konaní nesprávny úradný postup ani existenciu škody na jeho strane nepreukázal, nemohol preukázať ani existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

Žalobca sa žalobou došlou súdu 27.9.2012 v konaní vedenom 11C 218/2012 domáhal od žalovaného náhrady majetkovej škody vo výške 125,- eur a nemajetkovej ujmy vo výške 676,75 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu v exekučnom konaní.

Na odôvodnenie žaloby uviedol, že ako oprávnený v exekučnom konaní navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu na vymoženie svojej pohľadávky voči povinnému - V. R., D.. XX.X.XXXX - dlžníkovi zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXX. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „exekučný súd“) o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom povinnosťou exekučného súdu bolo rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do 15 dní od jej doručenia exekučnému súdu. Exekučný súd však rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 20.4.2012 (konanie pritom začalo dňa 19.4.2011), a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby, (hoci vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, ani spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu), pričom žalobca vyvinul enormné úsilie, aby docielil vecný posun v exekučnom konaní, a primäl porušovateľa k vydaniu rozhodnutia: (spísal a podal žiadosti o informáciu o stave konania - 2.7.2009, 23.9.2009, 13.11.2009, 25.2.2010, sťažnosť a podnet 30.8.2010, sťažnosť na prieťahy 23.11.201a 25.2.2011), pričom uvedeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu mala byť žalobcovi spôsobená majetková škoda a nemajetková ujma. Majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej, pričom žalobca v tomto období vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70,- eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur, celkovo 125 eur . Výška hmotnej škody je stanovená na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov a to z dôvodu, že presnú škodu by bolo možné vyčísliť s len nepomernými ťažkosťami. Pozostáva zo škody spočívajúcej v administratívnych výdajoch, funkčných výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch si žalobca uplatnil ako spravodlivú satisfakciu za porušenie jeho základných práv, pretože samotné konštatovanie ich porušenia nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Uviedol, že nesprávny úradný postup exekučného súdu je dôsledkom jeho nesústredenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Poukázal na to, že neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolať zásah do zákonných nárokov a základných práv žalobcu v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času vyvolala u žalobcu, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Zbytočné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane žalobcu, ale aj na strane jeho majiteľov. Uviedol tiež, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Žalobca si uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky, sumu 676,75 eura, ktorú vyčíslil ako alikvotný pomer 55,- eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu na základe aplikácie doktríny ústavného súdu, podľa ktorej ak ide o zbytočné prieťahy v konaní je spravodlivé, aby sa na každý rok poznačený prieťahmi uplatnila satisfakcia vo výške, t.j. cca 660,- eur za rok: 12 mesiacov v roku = 55 eur za mesiac.

Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Poukázal na to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, toto právo má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Uviedol tiež, že žalovaný nárok bol na súde uplatnený predčasne, keďže neuplynulo 6 mesiacov od prijatia žiadosti žalobcu z 23.4.2012o predbežné prerokovanie jeho nároku

na náhradu škody. Pokiaľ ide o namietanú lehotu 15 dní uviedol, že táto sa podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ (pís. d/ znie - vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov). Z uvedeného vyplýva skutočnosť, že 15 dňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí rozhodcovského súdu ako exekučnom titule. Ak teda bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná na súd po 1.6.2011 z uvedeného je jednoznačné, že nárok je v tejto časti neopodstatnený. Ďalej uviedol, že 15 dňová lehota sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti. S poukazom na ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. uviedol, že žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosť na prietahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, ktorým by sa konštatovalo, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, že by existovalo právoplatné rozhodnutie ESLP, ktorým by sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým by ústavný súd konštatoval porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Nie je tak preukázaný nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v existencii prietahov. Čo sa týka samotnej majetkovej škody a nemajetkovej ujmy uviedol, že žalobca nepreukázal vznik ani výšku materiálnej škody, nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy a ani to, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch. Poukázal tiež na aspekt dobrých mravov, keď žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopriíjmových osôb. Pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, ktorá mu mala vzniknúť práve pri jeho spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite, takýto postup možno považovať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Napokon poukázal na absenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmov.

Žalobca ako oprávnený subjekt podal na Exekútorskom úrade súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého so sídlom v Bratislave dňa 19.4.2011 návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie svojej pohľadávky voči povinnému - V. R. - dlžníkovi (v postavení spotrebiteľa) zo zmluvy o úvere. Exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu. Súdny exekútor doručil tunajšiemu súdu ako exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 3.6.2011. Exekučný súd výzvou zo dňa 28.7.2011 požiadal rozhodcovský súd o zapožičanie spisu sp.zn. SR 13624/10, ktorý odpovedal na žiadosť súdu dňa 8.8.2011. Uznesením č.k. 16Er 1953/2011-36 zo dňa 22.3.2012 exekučný súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol pre rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozpor návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 1.5.2012.

Uvedený skutkový stav mal súd za preukázaný z pripojeného exekučného spisu sp. zn. 16Er 1953/2011.

Po právnej stránke súd vec posúdil nasledovne:

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“) štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrovanie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom od 1.6.2011 (ďalej len „zákon č. 233/1995 Z.z.“) , súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zák. č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora , aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí , ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu

so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Žalobca sa v posudzovanej veci domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu v exekučnom konaní, ktorý nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote.

V prvom rade čo sa týka námietky žalovaného ohľadne predčasnosti uplatnenia nároku žalobcu na súde z dôvodu, že ku dňu podania žaloby ešte neuplynula 6-mesačná lehota na predbežné prerokovanie žiadosti žalobcu o náhradu škody na príslušnom orgáne v zmysle § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., súd uvádza, že rozhodujúce bolo to, či táto lehota uplynula ku dňu rozhodovania súdu, a nie ku dňu podania žaloby. Keďže v čase rozhodovania súdu uvedená lehota už uplynula, nebola predmetná námietka žalovaného uplatnená dôvodne, a preto súd pristúpil k vecnému posúdeniu žalovaného nároku.

Základnými predpokladmi objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sú: a) nesprávny úradný postup, b) škoda (majetková, resp. nemajetková ujma), c) príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom.

V prejednávanej veci nebol splnený už prvý predpoklad zodpovednosti štátu za škodu v podobe nesprávneho úradného postupu. K žalobcom namietanému nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v nedodržaní zákonnej 15-dňovej lehoty na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie totiž nemohlo dôjsť už len z toho dôvodu, že v § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. ustanovená 15-dňová lehota sa vzťahuje iba na prípady, ak exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi udelí (pozitívne rozhodnutie), nie však na prípady, ak súd zistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. V prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu teda zákon lehotu nestanovuje (porov. nález Ústavného súdu SR zo dňa 10.07.2013, sp. zn. II. ÚS 520/2012). Keďže v posudzovanej veci exekučný súd zistil rozpor exekučného titulu so zákonom, v dôsledku čoho žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol, nevzťahovala sa na uvedený prípad uvedená 15-dňová lehota ustanovená v 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z.. K žalobcom namietaným prietahom v konaní súd uvádza, že žalobca nepreukázal, že v predmetnej veci došlo k sťažnostiam na prietahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý by prietahy v konaní konštatoval. Prietahy v konaní pritom nezistil ani tunajší súd. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že podľa aktuálne platného znenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. (účinného od 01.01.2013) pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Keďže však uvedené znenie nadobudlo účinnosť až 01.01.2013, nie je možné ho aplikovať na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred jeho účinnosťou. Preto súd zastáva názor, že v posudzovanej veci môže (samostatne) posúdiť, či došlo k nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v prietahoch v konaní (rovnako či došlo k nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v nedodržaní zákonom stanovenej lehoty). V tejto súvislosti súd poukazuje na charakter predmetnej exekučnej veci - rozhodovanie o žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, kde exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok v spotrebiteľskej veci, kedy je exekučný súd povinný ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa a preskúmať,

či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy (porov. uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 03.03.2011, č.k. IV. ÚS 60/2011-13, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 13.10.2011, sp. zn. 3 Cdo 146/2011, zo dňa 26.09.2011, sp. zn. 3 MCdo 11/2010 a zo dňa 29.03.2011, sp. zn. 5 Cdo 291/2010, ako aj rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci Asturcom C-40/08). Keďže bol teda exekučný súd povinný v exekučnom konaní skúmať súlad exekučného titulu s ustanoveniami vnútroštátneho a európskeho práva o ochrane spotrebiteľa (čo exekučný súd aj urobil, a čo napokon viedlo k zamietnutiu žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie), pričom išlo (aj vzhľadom na rozsiahlosť právnej úpravy a jej európsky aspekt) o pomerne náročný proces aplikácie práva, vyžadoval si uvedený proces určitý časový priestor, čo má nepochybne vplyv na posúdenie dĺžky konania ako primeranej a prietáhov v konaní ako zbytočných. Navyše súd poukazuje na značne rozsiahly počet exekučných konaní iniciovaných totožným žalobcom v postavení oprávneného subjektu (čo je skutočnosť všeobecne známa), čo má rovnako vplyv (zásadný) na posúdenie celkovej dĺžky konania z pohľadu namietaných prietáhov. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti nález Ústavného súdu SR zo dňa 10.07.2013, sp. zn. II. ÚS 520/2012, v ktorom ústavný súd posudzoval sťažnosť rovnakého žalobcu na prietahy v exekučnom konaní (v inej veci), pričom ani konanie trvajúce pred exekučným súdom 24 mesiacov (ktoré sa rovnako skončilo zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie) nepovažoval za prietahy v konaní. Ústavný súd v predmetnom rozhodnutí konštatoval, že „V posudzovanom prípade je významná, priam kľúčová, skutočnosť, že sťažovateľka pred okresným súdom iniciovala značne vysoký počet exekučných konaní (ide o stovky až tisíce exekučných konaní - návrhov v typovo obdobných veciach). Ústavný súd konštantne judikuje, že zaťaženosť súdov, nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, nie je dôvodom, ktorý by zbavoval súd, resp. štát zodpovednosti za zbytočné prietahy v konaní. Prietahy by mohli byť takto ospravedlniteľné len na krátky čas a len v tom prípade, že by sa prijali adekvátne opatrenia na riešenie situácie [napr. II. ÚS 48/96, I. ÚS 39/00, III. ÚS 425/2012, mutatis mutandis Buchholz proti Nemecku (rozhodnutie Komory, 6. máj 1981, č. 7759/77, § 51 a § 61); Zimmermann a Steiner proti Švajčiarsku (rozhodnutie Komory, 13. júl 1983, č. 8737/79, § 29, § 30), pozri aj KMEC, J., KOSAŘ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. Praha: C.H. Beck, 2012, s. 710, 715. ISBN 978-80-7400-365-3]. Ústavný súd však konštatuje, že danú judikatúru vytvoril po vzore Európskeho súdu pre ľudské práva na ochranu práva na konanie bez zbytočných prietáhov v takpovediac nehromadných veciach. Nešlo teda (dosiaľ) o situácie, keď jeden navrhovateľ stovkami až tisíckami podaní prispel k zaťaženosti súdu, a týmto k dlhšej dobe rozhodovania, aj sám. Už spomenutá doktrína absencie možnosti liberácie z dôvodu zaťaženia aj naďalej plne platí, avšak v prípadoch relevantne odlišných od prerokúvanej veci (porovnaj proces argumentácie nazývaný odlišenie, ang. distinguishing, v common law v KÜHN, Z., BOBEK, M., POLČÁK, R. a kol. Judikatura a právní argumentace. Praha : Auditorium, 2006, s. 22, s. 29. ISBN 80-903786-0-9). V prípadoch obdobných prerokúvanej veci sa táto doktrína modifikuje do podoby reflektovanej v tomto rozhodnutí. Pre súčasný prípad a prípady obdobné, kde, ako už ústavný súd uviedol, jediná sťažovateľka iniciovala konanie v stovkách až tisíckach typovo obdobných veciach, je nevyhnutné vziať daný fakt do úvahy, a to smerom ku kritériám posudzovania prietáhov a v záujme ochrany práv a slobôd iných.

In concreto tak ústavný súd túto skutočnosť musel zohľadniť pri posudzovaní kritéria faktickej zložitosti veci/vecí (referenčným vzhľadom na špecifiká prípadov nie je jedna vec sťažovateľky, ale jej typovo rovnaké veci pred konkrétnym súdom), o ktorej/ktorých súd koná, a kritéria správania sťažovateľky ako účastníčky súdneho konania. Povinnosť všeobecného súdu vysporiadať sa s veľkým množstvom podaní sťažovateľky ipso facto zvyšuje faktickú zložitost' veci/vecí z dôvodov, ktoré vyplývajú zo správania sťažovateľky.

V takýchto prípadoch je možné z ústavného hľadiska akceptovať relatívne dlhšiu dobu trvania predmetných konaní. Ústavný súd konštatuje, že povinnosť okresného súdu vysporiadať sa so všetkými návrhmi sťažovateľky sa tak nevyhnutne dostáva do konkurencie s povinnosťou tohto súdu poskytnúť súdnu ochranu bez zbytočných prietáhov a v primeranej dobe aj ostatným účastníkom iných konaní, ktorí sa pred dotknutým súdom uchádzajú o súdnu ochranu. Obdobný právny názor už ústavný súd v minulosti prezentoval napríklad v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 64/97, keď pri hodnotení porušenia práva na konanie bez zbytočných prietáhov poukázal na to, že „[v] rovnakom čase na identickom súde sa právo na konanie bez zbytočných prietáhov zaručuje mnohým osobám, ktoré sa v početných konaniach obrátili na súd s požiadavkou na odstránenie svojej právnej neistoty“. Aj s poukazom na uvedené závery ústavného súdu (s ktorými sa tunajší súd v plnom rozsahu stotožňuje) preto súd dospel k záveru, že v danom prípade k prietahom v konaní exekučného súdu nedošlo, a teda ani z tohto dôvodu nedošlo k nesprávne úradnému postupu.

Hoci už uvedený dôvod bol postačujúci pre zamietnutie žaloby žalobcu ako nedôvodnej, považuje súd za potrebné (a zároveň vhodné) vyjadriť sa aj k zvyšným dvom predpokladom zodpovednosti štátu za škodu a ich nesplneniu v posudzovanej veci.

Žalobca v posudzovanej veci totiž nepreukázal ani vznik škody, jej výšku a príčinnú súvislosť medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a tvrdenou škodou. Ako majetkovú škodu vo výške 125 eur si žalobca uplatnil náhradu účelne vynaložených nákladov na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému (v sume 70,- eur), na udržiavanie a správu informačného systému (v sume 40,- eur) a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde (v sume 15,- eur). Žalobca pritom v prípade majetkovej škody nešpecifikoval, či sa jedná o skutočnú škodu alebo ušlý zisk v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.. Na preukázanie majetkovej škody nepredložil žiadne relevantné dôkazy. Neuviedol ani spôsob výpočtu jednotlivých zložiek tejto paušálnej sumy. Paušálne sumy uvádzané žalobcom pritom nepredstavujú ani skutočnú škodu ani ušlý zisk. Jedná sa iba o jednostranné ničím nepodložené všeobecné tvrdenia žalobcu. Vychádzajúc z prejednávacej zásady ovládajúcej sporové konanie bolo pritom povinnosťou žalobcu preukázať svoje tvrdenia o vzniku konkrétnej škody. Pokiaľ tak neurobil neunesol v konaní dôkazné bremeno.

K žalobcom uplatnenej náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch súd uvádza, že uvedené právo vzniká iba v prípade, ak samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, a to v podobe dopadu nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu a následkov na žalobcu v rôznych oblastiach pôsobenia. Žalobca tvrdil, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Svoje tvrdenia však žalobca nijakým spôsobom nekonkretizoval a ani ničím nepreukázal. Rovnako nepreukázal, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Navyše súd poukazuje na to, že odvodzovať výšku nemajetkovej ujmy paušálne od nárokov priznávaných Ústavným súdom SR (ako to urobil žalobca) nie je možné, keď výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. určuje v každom individuálnom prípade s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška nemajetkovej ujmy sa preto líši v závislosti od individuálnych daností každého jednotlivého prípadu a z toho dôvodu jej výšku nemožno paušalizovať. Aj v prípade uplatnenej nemajetkovej ujmy tak v plnom rozsahu platia závery súdu o neunesení dôkazného bremena žalobcu v konaní. Pokiaľ žalobca odôvodňoval nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pocitmi frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti vyvolaných u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ktoré mali byť spôsobené neexistenciou akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, súd navyše poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 675/2011, v zmysle ktorého nepríjemnosti spôsobené členom vedenia spoločnosti možno zohľadniť iba v obmedzenej miere a v rámci odškodnenia právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnou nepríjemnou dĺžkou konania by nemali byť odškodnené aj fyzické osoby, ktoré sa na fungovaní právnickej osoby nejakým spôsobom podieľajú, nakoľko im nevzniká ujma priamo, nie je tu teda daná priama a bezprostredná príčinná súvislosť.

Napokon súd poukazuje na to, že žalobca v konaní nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom a tvrdenou škodou. Príčinná súvislosť predstavuje priamu väzbu javov (objektívnych skutočností), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). Vzťah príčiny a následku musí byť pritom priamy, bezprostredný a neprerušovaný (nestačí, ak je iba sprostredkovaný). Pre úspech žalobcu v konaní bolo preto nevyhnutné z jeho strany preukázať (okrem skutočnosti, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu a vzniku škody na strane žalobcu), že ku škode vo výške požadovanej žalobcom došlo práve (a len) v dôsledku tvrdeného nesprávneho úradného postupu súdu. Keďže však žalobca v konaní nesprávny úradný postup ani existenciu škody na jeho strane nepreukázal, nemohol preukázať ani existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

Zo všetkých uvedených dôvodov preto súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

III.11C 220/2012

Žalobca sa žalobou došlou súdu 27.9.2012 v konaní vedenom 11C 220/2012 domáhal od žalovaného náhrady majetkovej škody vo výške 3.105,75 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 621,14 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu v exekučnom konaní.

Na odôvodnenie žaloby uviedol, že ako oprávnený v exekučnom konaní navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu na vymoženie svojej pohľadávky voči povinnému - M. C., D.. XX.XX.XXXX, - dlžníkovi zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXX. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „exekučný súd“) o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom povinnosťou exekučného súdu bolo rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do 15 dní od jej doručenia exekučnému súdu. Exekučný súd však rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 18.4.2012 (konanie pritom začalo dňa 7.4.2011), a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby, pričom uvedeným nesprávnym úradným postupom (1.nevydanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a 2.vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok) exekučného súdu mala byť žalobcovi spôsobená majetková škoda a nemajetková ujma. Majetková škoda predstavuje náhradu istiny 3.105,72 s prísl., ktorá nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkovoprávneho zmluvného vzťahu založeného Zmluvou o úvere. Nemôže preto nastať akceptácia návrhu na vynútené vymáhanie istiny s prísl. zo strany exekučného súdu. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch si žalobca uplatnil ako spravodlivú satisfakciu za porušenie jeho základných práv, pretože samotné konštatovanie ich porušenia nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Poukázal na to, že neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv žalobcu v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času vyvolala u žalobcu, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Vytvorenie absolútnej nemožnosti súdneho uplatňovania pohľadávky a jej prísl. spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Uviedol tiež, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Žalobca si uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie vecí a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky, sumu 621,14 eura, t.j. 20 % z uplatňovanej istiny a prísl. (hodnoty majetkového práva postihnutého procesnou deformáciou).

Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Poukázal na to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, toto právo má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Uviedol tiež, že žalovaný nárok bol na súde uplatnený predčasne, keďže neuplynulo 6 mesiacov od prijatia žiadosti žalobcu z 23.4.2012 o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody. Pokiaľ ide o namietanú lehotu 15 dní uviedol, že táto sa podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. K tvrdeniu žalobcu, že súd prekročil svoju rozhodovaciu právomoc, keď vykonal opätovné posúdenie práva žalobcu na zaplatenie dlhu reagoval, s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu z 3.5.2011 č.k. IV.ÚS 60/211-13 a rozhodnutí NS SR, že vnútroštátny súd má povinnosť ex offo skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa, preskúmať či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy, a to v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú vnútroštátne procesné pravidlá vrámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. S poukazom na ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. uviedol, že žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosť na prieťahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, ktorým by sa konštatovalo, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, že by existovalo právoplatné rozhodnutie ESLP, ktorým by

sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým by ústavný súd konštatoval porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Nie je tak preukázaný nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v existencii prietahov. Čo sa týka samotnej majetkovej škody a nemajetkovej ujmy uviedol, že žalobca nepreukázal vznik ani výšku materiálnej škody. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu, že nie je možné vymôcť pohľadávku od dlžníka a tvrdeniu, že rozhodnutie v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia spôsobuje nevyožiteľnosť pohľadávky, poukazuje žalovaný na to, že rozhodnutie o zamietnutí iba preukázalo nespôsobilosť konkrétneho rozhodcovského rozsudku byť exekučným titulom. Nulitný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku res iudicatae pre uplatnenie nároku žalobcu na súde. Žalobca mal možnosť získať iný exekučný titul, a to podaním návrhu na začatie konania, resp. platobným rozkazom, čo nevykonal a svojou nečinnosťou sám prispel k situácii, ktorú v žalobe namieta. Nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy a ani to, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch. Poukázal tiež na aspekt dobrých mravov, keď žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb. Pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, ktorá mu mala vzniknúť práve pri jeho spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite, takýto postup možno považovať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Napokon poukázal na absenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu.

Žalobca ako oprávnený subjekt podal na Exekútorskom úrade súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého so sídlom v Bratislave dňa 7.4.2011 návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie svojej pohľadávky voči povinnému - M. C. - dlžníkovi (v postavení spotrebiteľa) zo zmluvy o úvere. Exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu. Súdny exekútor doručil tunajšiemu súdu ako exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 19.5.2011. Uznesením č.k. 16Er 1764/2011-17 zo dňa 19.3.2012 exekučný súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol pre rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozpor návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 15.4.2012

Uvedený skutkový stav mal súd za preukázaný z pripojeného exekučného spisu sp. zn. 16Er 1764/2011.

Po právnej stránke súd vec posúdil nasledovne:

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“) štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za

nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31.5.2011 (ďalej len „zákon č. 233/1995 Z.z.“), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c a d. Ak súd zistí rozpor žiadosti, alebo návrhu, alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietá.

Žalobca sa v posudzovanej veci domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu v exekučnom konaní, ktorý nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote.

V prvom rade čo sa týka námietky žalovaného ohľadne predčasnosti uplatnenia nároku žalobcu na súde z dôvodu, že ku dňu podania žaloby ešte neuplynula 6-mesačná lehota na predbežné prerokovanie

žiadosti žalobcu o náhradu škody na príslušnom orgáne v zmysle § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., súd uvádza, že rozhodujúce bolo to, či táto lehota uplynula ku dňu rozhodovania súdu, a nie ku dňu podania žaloby. Keďže v čase rozhodovania súdu uvedená lehota už uplynula, nebola predmetná námietka žalovaného uplatnená dôvodne, a preto súd pristúpil k vecnému posúdeniu žalovaného nároku.

Základnými predpokladmi objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sú: a) nesprávny úradný postup, b) škoda (majetková, resp. nemajetková ujma), c) príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom.

V prejednávanej veci nebol splnený už prvý predpoklad zodpovednosti štátu za škodu v podobe nesprávneho úradného postupu. K žalobcom namietanému nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v nedodržaní zákonnej 15-dňovej lehoty na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie totiž nemohlo dôjsť už len z toho dôvodu, že v § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. ustanovená 15-dňová lehota sa vzťahuje iba na prípady, ak exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi udelí (pozitívne rozhodnutie), nie však na prípady, ak súd zistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. V prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu teda zákon lehotu nestanovuje (porov. nález Ústavného súdu SR zo dňa 10.07.2013, sp. zn. II. ÚS 520/2012). Keďže v posudzovanej veci exekučný súd zistil rozpor exekučného titulu so zákonom, v dôsledku čoho žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol, nevzťahovala sa na uvedený prípad uvedená 15-dňová lehota ustanovená v 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z.. K žalobcom namietaným prietahom v konaní súd uvádza, že žalobca nepreukázal, že v predmetnej veci došlo k sťažnostiam na prietahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý by prietahy v konaní konštatoval. Prietahy v konaní pritom nezistil ani tunajší súd. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že podľa aktuálne platného znenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. (účinného od 01.01.2013) pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Keďže však uvedené znenie nadobudlo účinnosť až 01.01.2013, nie je možné ho aplikovať na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred jeho účinnosťou. Preto súd zastáva názor, že v posudzovanej veci môže (samostatne) posúdiť, či došlo k nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v prietahoch v konaní (rovnako či došlo k nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v nedodržaní zákonom stanovenej lehoty). V tejto súvislosti súd poukazuje na charakter predmetnej exekučnej veci - rozhodovanie o žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, kde exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok v spotrebiteľskej veci, kedy je exekučný súd povinný ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa a preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy (porov. uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 03.03.2011, č.k. IV. ÚS 60/2011-13, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 13.10.2011, sp. zn. 3 Cdo 146/2011, zo dňa 26.09.2011, sp. zn. 3 MCdo 11/2010 a zo dňa 29.03.2011, sp. zn. 5 Cdo 291/2010, ako aj rozsudok Súdného dvora EÚ vo veci Asturcom C-40/08). Keďže bol teda exekučný súd povinný v exekučnom konaní skúmať súlad exekučného titulu s ustanoveniami vnútroštátneho a európskeho práva o ochrane spotrebiteľa (čo exekučný súd aj urobil, a čo napokon viedlo k zamietnutiu žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie), pričom išlo (aj vzhľadom na rozsiahlosť právnej úpravy a jej európsky aspekt) o pomerne náročný proces aplikácie práva, vyžadoval si uvedený proces určitý časový priestor, čo má nepochybne vplyv na posúdenie dĺžky konania ako primeranej a prietahov v konaní ako zbytočných.

Navyše súd poukazuje na značne rozsiahly počet exekučných konaní iniciovaných totožným žalobcom v postavení oprávneného subjektu (čo je skutočnosť všeobecne známa), čo má rovnako vplyv (zásadný) na posúdenie celkovej dĺžky konania z pohľadu namietaných prietáhov. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti nález Ústavného súdu SR zo dňa 10.07.2013, sp. zn. II. ÚS 520/2012, v ktorom ústavný súd posudzoval sťažnosť rovnakého žalobcu na prietahy v exekučnom konaní (v inej veci), pričom ani konanie trvajúce pred exekučným súdom 24 mesiacov (ktoré sa rovnako skončilo zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie) nepovažoval za prietahy v konaní. Ústavný súd v predmetnom rozhodnutí konštatoval, že „V posudzovanom prípade je významná, priam kľúčová, skutočnosť, že sťažovateľka pred okresným súdom iniciovala značne vysoký počet exekučných konaní (ide o stovky až tisíce exekučných konaní - návrhov v typovo obdobných veciach). Ústavný súd konštantne judikuje, že zaťaženosť súdov, nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, nie je dôvodom, ktorý by zbavoval súd, resp. štát zodpovednosti za zbytočné prietahy v konaní. Prietahy by mohli byť takto ospravedlniteľné len na krátky čas a len v tom prípade, že by sa prijali adekvátne opatrenia na riešenie situácie [napr. II. ÚS 48/96, I. ÚS 39/00, III. ÚS 425/2012, mutatis mutandis Buchholz proti Nemecku (rozhodnutie Komory, 6. máj 1981, č. 7759/77, § 51 a § 61); Zimmermann a Steiner proti Švajčiarsku (rozhodnutie Komory, 13. júl 1983, č. 8737/79, § 29, § 30), pozri aj KMEC, J., KOSAŘ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. Evropská úmluva o ľudských právach. Komentář. Praha: C.H. Beck, 2012, s. 710, 715. ISBN 978-80-7400-365-3]. Ústavný súd však konštatuje, že daný judikatúru vytvoril po vzore Európskeho súdu pre ľudské práva na ochranu práva na konanie bez zbytočných prietáhov v takpovediac nehromadných veciach. Nešlo teda (dosiaľ) o situácie, keď jeden navrhovateľ stovkami až tisíckami podaní prispel k zaťaženosti súdu, a týmto k dlhšej dobe rozhodovania, aj sám. Už spomenutá doktrína absencie možnosti liberácie z dôvodu zaťaženia aj naďalej plne platí, avšak v prípadoch relevantne odlišných od prerokúvanej veci (porovnaj proces argumentácie nazývaný odlišenie, ang. distinguishing, v common law v KÜHN, Z., BOBEK, M., POLČÁK, R. a kol. Judikatura a právní argumentace. Praha : Auditorium, 2006, s. 22, s. 29. ISBN 80-903786-0-9). V prípadoch obdobných prerokúvanej veci sa táto doktrína modifikuje do podoby reflektovanej v tomto rozhodnutí. Pre súčasný prípad a prípady obdobné, kde, ako už ústavný súd uviedol, jediná sťažovateľka iniciovala konanie v stovkách až tisíckach typovo obdobných veciach, je nevyhnutné vziať daný fakt do úvahy, a to smerom ku kritériám posudzovania prietáhov a v záujme ochrany práv a slobôd iných.

In concreto tak ústavný súd túto skutočnosť musel zohľadniť pri posudzovaní kritéria faktickej zložitosti veci/vecí (referenčným vzťahom na špecifika prípadov nie je jedna vec sťažovateľky, ale jej typovo rovnaké veci pred konkrétnym súdom), o ktorej/ktorých súd koná, a kritéria správania sťažovateľky ako účastníčky súdneho konania. Povinnosť všeobecného súdu vysporiadať sa s veľkým množstvom podaní sťažovateľky ipso facto zvyšuje faktickú zložitost' veci/vecí z dôvodov, ktoré vyplývajú zo správania sťažovateľky.

V takýchto prípadoch je možné z ústavného hľadiska akceptovať relatívne dlhšiu dobu trvania predmetných konaní. Ústavný súd konštatuje, že povinnosť okresného súdu vysporiadať sa so všetkými návrhmi sťažovateľky sa tak nevyhnutne dostáva do konkurencie s povinnosťou tohto súdu poskytnúť súdnu ochranu bez zbytočných prietáhov a v primeranej dobe aj ostatným účastníkom iných konaní, ktorí sa pred dotknutým súdom uchádzajú o súdnu ochranu. Obdobný právny názor už ústavný súd v minulosti prezentoval napríklad v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 64/97, keď pri hodnotení porušenia práva na konanie bez zbytočných prietáhov poukázal na to, že „[v] rovnakom čase na identickom súde sa právo na konanie bez zbytočných prietáhov zaručuje mnohým osobám, ktoré sa v početných konaniach obrátili na súd s požiadavkou na odstránenie svojej právnej neistoty“. Aj s poukazom na uvedené závery ústavného súdu (s ktorými sa tunajší súd v plnom rozsahu stotožňuje) preto súd dospel k záveru, že v danom prípade k prietahom v konaní exekučného súdu nedošlo, a teda ani z tohto dôvodu nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu.

Hoci už uvedený dôvod bol postačujúci pre zamietnutie žaloby žalobcu ako nedôvodnej, považuje súd za potrebné (a zároveň vhodné) vyjadriť sa aj k zvyšným dvom predpokladom zodpovednosti štátu za škodu a ich nesplneniu v posudzovanej veci.

Žalobca v posudzovanej veci totiž nepreukázal ani vznik škody, jej výšku a príčinnú súvislosť medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a tvrdenou škodou. Ako majetkovú škodu vo výške 3.105,72 eur predstavujúcu náhradu istiny s prísl., ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkovoprávneho vzťahu založeného zmluvou o úvere. Žalobca pritom v prípade majetkovej škody nešpecifikoval, či sa jedná o skutočnú škodu alebo ušlý zisk v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003

Z.z.. Na preukázanie majetkovej škody nepredložil žiadne relevantné dôkazy. Suma uvádzaná žalobcom pritom nepredstavuje ani skutočnú škodu ani ušlý zisk. Jedná sa iba o jednostranné ničím nepodložené všeobecné tvrdenie žalobcu. Vychádzajúc z prejednávacej zásady ovládajúcej sporové konanie bolo pritom povinnosťou žalobcu preukázať svoje tvrdenia o vzniku konkrétnej škody. Pokiaľ tak neurobil neunesol v konaní dôkazné bremeno.

K žalobcom uplatnenej náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch súd uvádza, že uvedené právo vzniká iba v prípade, ak samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, a to v podobe dopadu nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu a následkov na žalobcu v rôznych oblastiach pôsobenia. Žalobca tvrdil, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Svoje tvrdenia však žalobca nijakým spôsobom nekonkretizoval a ani ničím nepreukázal. Rovnako nepreukázal, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Navyše súd poukazuje na to, že odvodzovať výšku nemajetkovej ujmy paušálne od nárokov priznávaných Ústavným súdom SR (ako to urobil žalobca) nie je možné, keď výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. určuje v každom individuálnom prípade s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška nemajetkovej ujmy sa preto líši v závislosti od individuálnych daností každého jednotlivého prípadu a z toho dôvodu jej výšku nemožno paušalizovať. Aj v prípade uplatnenej nemajetkovej ujmy tak v plnom rozsahu platia závery súdu o neunesení dôkazného bremena žalobcu v konaní. Pokiaľ žalobca odôvodňoval nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pocitmi frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti vyvolaných u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ktoré mali byť spôsobené neexistenciou akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, súd navyše poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 675/2011, v zmysle ktorého nepríjemnosti spôsobené členom vedenia spoločnosti možno zohľadniť iba v obmedzenej miere a v rámci odškodnenia právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnou neprímeranou dĺžkou konania by nemali byť odškodnené aj fyzické osoby, ktoré sa na fungovaní právnickej osoby nejakým spôsobom podieľajú, nakoľko im nevzniká ujma priamo, nie je tu teda daná priama a bezprostredná príčinná súvislosť.

Napokon súd poukazuje na to, že žalobca v konaní nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom a tvrdenou škodou. Príčinná súvislosť predstavuje priamu väzbu javov (objektívnych skutočností), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). Vzťah príčiny a následku musí byť pritom priamy, bezprostredný a neprerušený (nestačí, ak je iba sprostredkovaný). Pre úspech žalobcu v konaní bolo preto nevyhnutné z jeho strany preukázať (okrem skutočnosti, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu a vzniku škody na strane žalobcu), že ku škode vo výške požadovanej žalobcom došlo práve (a len) v dôsledku tvrdeného nesprávneho úradného postupu súdu. Keďže však žalobca v konaní nesprávny úradný postup ani existenciu škody na jeho strane nepreukázal, nemohol preukázať ani existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

Zo všetkých uvedených dôvodov preto súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

IV. 11C 221/2012

Žalobca sa žalobou došlou súdu 27.9.2012 v konaní vedenom 11C 221/2012 domáhal od žalovaného náhrady majetkovej škody vo výške 2.954,43,- eur a nemajetkovej ujmy vo výške 590,89 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu v exekučnom konaní.

Na odôvodnenie žaloby uviedol, že ako oprávnený v exekučnom konaní navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu na vymoženie svojej pohľadávky voči povinnému - M. Z., D.. X.X.XXXX - dlžníkovi zo zmluvy o úvere č. XXXXXXX. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „exekučný súd“) o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom povinnosťou exekučného súdu bolo rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do 15 dní od jej doručenia exekučnému súdu. Exekučný súd však rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa

7.6.2011 (konanie pritom začalo dňa 10.12.2010), a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby, (hoci vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, ani spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu), pričom uvedeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu (1. Nevydanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, 2. vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok), mala byť žalobcovi spôsobená majetková škoda a nemajetková ujma. Majetková škoda predstavuje náhradu istiny s prísl., ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkovo zmluvného vzťahu založeného Zmluvou o úvere. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch si žalobca uplatnil ako spravodlivú satisfakciu za porušenie jeho základných práv, pretože samotné konštatovanie ich porušenia nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Uviedol, že nesprávny úradný postup exekučného súdu je dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Poukázal na to, že neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv žalobcu v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času vyvolala u žalobcu, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Zbytočné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane žalobcu, ale aj na strane jeho majiteľov. Uviedol tiež, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Žalobca si uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie vecí a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky, sumu 590,89 eur t.j. 20 % z uplatňovanej istiny s prísl.. (hodnoty majetkového práva postihnutého procesnou deformáciou).

Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Poukázal na to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, toto právo má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Uviedol tiež, že, že žalovaný nárok bol na súde uplatnený predčasne, keďže neuplynulo 6 mesiacov od prijatia žiadosti žalobcu zo dňa 23.4.2012 o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody. Pokiaľ ide o namietanú lehotu 15 dní uviedol, že táto sa podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. S poukazom na ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. uviedol, že žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosť na prieťahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, ktorým by sa konštatovalo, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, že by existovalo právoplatné rozhodnutie ESLP, ktorým by sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov alebo právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým by ústavný súd konštatoval porušenie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov. Nie je tak preukázaný nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v existencii prieťahov. Čo sa týka samotnej majetkovej škody vo výške istiny s prísl. je potrebné poukázať , že žalobca nepreukázal existenciu dlžníka ako úplný základ pre preukázanie toho, čoho sa domáha. Nepreukázal existenciu právoplatného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie o udelenie poverenia a ani nevyožiteľnosť pohľadávky. Rozhodnutie v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia preukázalo iba nespôsobilosť konkrétneho rozhodcovského rozsudku byť exekučným titulom. Nulitný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku res iudicatae pre uplatnenie nároku žalobcu na súde. Ak by aj nastala situácia, že by si toto právo uplatnil žalobca na súde novým návrhom , musel by preukázať v prvom rade , že by mu súd bez akýchkoľvek pochybností priznal požadovaný nárok od dlžníka v sume, v akej ho požaduje žalobca od žalovaného, že v druhom rade - pohľadávky sú nevyožiteľné v dôsledku pochybenia okresného súdu. V časti nemajetkovej ujmy uviedol, že žalobca nepreukázal vznik ani výšku materiálnej škody, nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy a ani to, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch. Poukázal tiež na aspekt dobrých mravov, keď žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkoprijímových osôb. Pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, ktorá mu

mala vzniknúť práve pri jeho spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite, takýto postup možno považovať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Napokon poukázal na absenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom.

Žalobca ako oprávnený subjekt podal na Exekútorskom úrade súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého so sídlom v Bratislave dňa 10.12.2010 návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie svojej pohľadávky voči povinnému - M. Z. - dlžníkovi (v postavení spotrebiteľa) zo zmluvy o úvere. Exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu. Súdny exekútor doručil tunajšiemu súdu ako exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 14.1.2011. Uznesením č.k. 16Er 48/2011-15 zo dňa 27.5.2011 exekučný súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v celku zamietol, pretože právna úprava v Exekučnom poriadku neumožňuje iba čiastočné zamietnutie žiadosti. Súd vychádzal zo skutočnosti, že oprávnený navrhuje exekúciu aj na vymoženie zmenkového úroku, ktorá výška zmenkového úroku je jednoznačne v rozpore s dobrými mravmi, z čoho vyplýva, že návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie uvedeného zmenkového úroku je v rozpore s § 3 OZ. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 17.6.2011.

Uvedený skutkový stav mal súd za preukázaný z pripojeného exekučného spisu sp. zn. 16Er 48/2011.

Po právnej stránke súd vec posúdil nasledovne:

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“) štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že

bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31.05.2011 (ďalej len „zákon č. 233/1995 Z.z.“) súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Žalobca sa v posudzovanej veci domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu v exekučnom konaní, ktorý nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote.

V prvom rade čo sa týka námietky žalovaného ohľadne predčasnosti uplatnenia nároku žalobcu na súde z dôvodu, že ku dňu podania žaloby ešte neuplynula 6-mesačná lehota na predbežné prerokovanie žiadosti žalobcu o náhradu škody na príslušnom orgáne v zmysle § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., súd uvádza, že rozhodujúce bolo to, či táto lehota uplynula ku dňu rozhodovania súdu, a nie ku dňu podania žaloby. Keďže v čase rozhodovania súdu uvedená lehota už uplynula, nebola predmetná námietka žalovaného uplatnená dôvodne, a preto súd pristúpil k vecnému posúdeniu žalovaného nároku.

Základnými predpokladmi objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sú: a) nesprávny úradný postup, b) škoda (majetková, resp. nemajetková ujma), c) príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom.

V prejednávanej veci nebol splnený už prvý predpoklad zodpovednosti štátu za škodu v podobe nesprávneho úradného postupu. K žalobcom namietanému nesprávne úradnému postupu spočívajúcemu v nedodržaní zákonnej 15-dňovej lehoty na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie totiž nemohlo dôjsť už len z toho dôvodu, že v § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. ustanovená 15-dňová lehota sa vzťahuje iba na prípady, ak exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi udelí (pozitívne rozhodnutie), nie však na prípady, ak súd zistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. V prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu teda zákon lehotu nestanovuje (porov. nález Ústavného súdu SR zo dňa 10.07.2013, sp. zn. II. ÚS 520/2012). Keďže v posudzovanej veci exekučný súd zistil rozpor exekučného titulu so zákonom, v dôsledku čoho žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol, nevzťahovala sa na uvedený prípad uvedená 15-dňová lehota ustanovená v 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z.. K žalobcom namietaným prietahom v konaní súd uvádza, že žalobca nepreukázal, že v predmetnej veci došlo k sťažnostiam na prietahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý by prietahy v konaní konštatoval. Prietahy v konaní pritom nezistil ani tunajší súd. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že podľa aktuálne platného znenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. (účinného od 01.01.2013) pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Keďže však uvedené znenie nadobudlo účinnosť až 01.01.2013, nie je možné ho aplikovať na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred jeho účinnosťou. Preto súd zastáva názor, že v posudzovanej veci môže (samostatne) posúdiť, či došlo k nesprávne úradnému postupu spočívajúcemu v prietahoch v konaní (rovnako či došlo k nesprávne úradnému postupu spočívajúcemu v nedodržaní zákonom stanovenej lehoty). V tejto súvislosti súd poukazuje na charakter predmetnej exekučnej veci - rozhodovanie o žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, kde exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok v spotrebiteľskej veci, kedy je exekučný súd povinný ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa a preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy (porov. uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 03.03.2011, č.k. IV. ÚS 60/2011-13, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 13.10.2011, sp. zn. 3 Cdo 146/2011, zo dňa 26.09.2011, sp. zn. 3 MCdo 11/2010 a zo dňa 29.03.2011, sp. zn. 5 Cdo 291/2010, ako aj rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci Asturcom C-40/08). Keďže bol teda exekučný súd povinný v exekučnom konaní skúmať súlad exekučného titulu s ustanoveniami vnútroštátneho a európskeho práva o ochrane spotrebiteľa (čo exekučný súd aj urobil, a čo napokon viedlo k zamietnutiu žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie), pričom išlo (aj vzhľadom na rozsiahlosť právnej úpravy a jej európsky aspekt) o pomerne náročný proces aplikácie práva, vyžadoval si uvedený proces určitý časový priestor, čo má nepochybne vplyv na posúdenie dĺžky konania ako primeranej a prietahov v konaní ako zbytočných. Navyše súd poukazuje na značne rozsiahly počet exekučných konaní iniciovaných totožným žalobcom v postavení oprávneného subjektu (čo je skutočnosť všeobecne známa), čo má rovnako vplyv (zásadný) na posúdenie celkovej dĺžky konania z pohľadu namietaných prietahov. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti nález Ústavného súdu SR zo dňa 10.07.2013, sp. zn. II. ÚS 520/2012, v ktorom ústavný súd posudzoval sťažnosť rovnakého žalobcu na prietahy v exekučnom konaní (v inej veci), pričom ani konanie trvajúce pred exekučným súdom 24 mesiacov (ktoré sa rovnako skončilo zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie) nepovažoval za prietahy v konaní. Ústavný súd v predmetnom rozhodnutí konštatoval, že „V posudzovanom prípade je významná, priam kľúčová, skutočnosť, že sťažovateľka pred okresným súdom iniciovala značne vysoký počet exekučných konaní (ide o stovky až tisíce exekučných konaní - návrhov v typovo obdobných veciach). Ústavný

súd konštantne judikuje, že zaťaženosť súdov, nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, nie je dôvodom, ktorý by zbavoval súd, resp. štát zodpovednosti za zbytočné prietahy v konaní. Prietahy by mohli byť takto ospravedlniteľné len na krátky čas a len v tom prípade, že by sa prijali adekvátne opatrenia na riešenie situácie [napr. II. ÚS 48/96, I. ÚS 39/00, III. ÚS 425/2012, mutatis mutandis Buchholz proti Nemecku (rozhodnutie Komory, 6. máj 1981, č. 7759/77, § 51 a § 61); Zimmermann a Steiner proti Švajčiarsku (rozhodnutie Komory, 13. júl 1983, č. 8737/79, § 29, § 30), pozri aj KMEC, J., KOSAŘ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. Praha: C.H. Beck, 2012, s. 710, 715. ISBN 978-80-7400-365-3]. Ústavný súd však konštatuje, že danú judikatúru vytvoril po vzore Európskeho súdu pre ľudské práva na ochranu práva na konanie bez zbytočných prietahov v takpovediac nehromadných veciach. Nešlo teda (dosiaľ) o situácie, keď jeden navrhovateľ stovkami až tisíckami podaní prispel k zaťaženosti súdu, a týmto k dlhšej dobe rozhodovania, aj sám. Už spomenutá doktrína absencie možnosti liberácie z dôvodu zaťaženosť aj naďalej plne platí, avšak v prípadoch relevantne odlišných od prerokúvanej veci (porovnaj proces argumentácie nazývaný odlišenie, ang. distinguishing, v common law v KÜHN, Z., BOBEK, M., POLČÁK, R. a kol. Judikatura a právní argumentace. Praha : Auditorium, 2006, s. 22, s. 29. ISBN 80-903786-0-9). V prípadoch obdobných prerokúvanej veci sa táto doktrína modifikuje do podoby reflektovanej v tomto rozhodnutí. Pre súčasný prípad a prípady obdobné, kde, ako už ústavný súd uviedol, jediná sťažovateľka iniciovala konanie v stovkách až tisíckach typovo obdobných veciach, je nevyhnutné vziať daný fakt do úvahy, a to smerom ku kritériám posudzovania prietahov a v záujme ochrany práv a slobôd iných. In concreto tak ústavný súd túto skutočnosť musel zohľadniť pri posudzovaní kritéria faktickej zložitosti veci/vecí (referenčným vzťahom na špecifiká prípadov nie je jedna vec sťažovateľky, ale jej typovo rovnaké veci pred konkrétnym súdom), o ktorej/ktorých súd koná, a kritéria správania sťažovateľky ako účastníčky súdneho konania. Povinnosť všeobecného súdu vysporiadať sa s veľkým množstvom podaní sťažovateľky ipso facto zvyšuje faktickú zložitnosť veci/vecí z dôvodov, ktoré vyplývajú zo správania sťažovateľky.

V takýchto prípadoch je možné z ústavného hľadiska akceptovať relatívne dlhšiu dobu trvania predmetných konaní. Ústavný súd konštatuje, že povinnosť okresného súdu vysporiadať sa so všetkými návrhmi sťažovateľky sa tak nevyhnutne dostáva do konkurencie s povinnosťou tohto súdu poskytnúť súdnu ochranu bez zbytočných prietahov a v primeranej dobe aj ostatným účastníkom iných konaní, ktorí sa pred dotknutým súdom uchádzajú o súdnu ochranu. Obdobný právny názor už ústavný súd v minulosti prezentoval napríklad v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 64/97, keď pri hodnotení porušenia práva na konanie bez zbytočných prietahov poukázal na to, že „[v] rovnakom čase na identickom súde sa právo na konanie bez zbytočných prietahov zaručuje mnohým osobám, ktoré sa v početných konaniach obrátili na súd s požiadavkou na odstránenie svojej právnej neistoty“. Aj s poukazom na uvedené závery ústavného súdu (s ktorými sa tunajší súd v plnom rozsahu stotožňuje) preto súd dospel k záveru, že v danom prípade k prietahom v konaní exekučného súdu nedošlo, a teda ani z tohto dôvodu nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu.

Hoci už uvedený dôvod bol postačujúci pre zamietnutie žaloby žalobcu ako nedôvodnej, považuje súd za potrebné (a zároveň vhodné) vyjadriť sa aj k zvyšným dvom predpokladom zodpovednosti štátu za škodu a ich nesplneniu v posudzovanej veci.

Žalobca v posudzovanej veci totiž nepreukázal ani vznik škody, jej výšku a príčinnú súvislosť medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a tvrdenou škodou. Ako majetkovú škodu si žalobca uplatnil sumu 2.954,43,- eur. Žalobca pritom v prípade majetkovej škody nešpecifikoval, či sa jedná o skutočnú škodu alebo ušlý zisk v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.. Na preukázanie majetkovej škody nepredložil žiadne relevantné dôkazy. Suma uvádzaná žalobcom pritom nepredstavujú ani skutočnú škodu ani ušlý zisk. Jedná sa iba o jednostranné ničím nepodložené všeobecné tvrdenia žalobcu. Vychádzajúc z prejednávacej zásady ovládajúcej sporové konanie bolo pritom povinnosťou žalobcu preukázať svoje tvrdenia o vzniku konkrétnej škody. Pokiaľ tak neurobil neuniesol v konaní dôkazné bremeno.

K žalobcom uplatnenej náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch súd uvádza, že uvedené právo vzniká iba v prípade, ak samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, a to v podobe dopadu nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu a následkov na žalobcu v rôznych oblastiach pôsobenia. Žalobca tvrdil, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské

postupy a spôsobilá neistota v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Svoje tvrdenia však žalobca nijakým spôsobom nekonkretizoval a ani ničím nepreukázal. Rovnako nepreukázal, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Navyše súd poukazuje na to, že odvodzovať výšku nemajetkovej ujmy paušálne od nárokov priznávaných Ústavným súdom SR (ako to urobil žalobca) nie je možné, keď výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. určuje v každom individuálnom prípade s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška nemajetkovej ujmy sa preto líši v závislosti od individuálnych daností každého jednotlivého prípadu a z toho dôvodu jej výšku nemožno paušalizovať. Aj v prípade uplatnenej nemajetkovej ujmy tak v plnom rozsahu platia závery súdu o neunesení dôkazného bremena žalobcu v konaní. Pokiaľ žalobca odôvodňoval nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pocitmi frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti vyvolaných u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ktoré mali byť spôsobené neexistenciou akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, súd navyše poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 675/2011, v zmysle ktorého nepríjemnosti spôsobené členom vedenia spoločnosti možno zohľadniť iba v obmedzenej miere a v rámci odškodnenia právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnou neprímeranou dĺžkou konania by nemali byť odškodnené aj fyzické osoby, ktoré sa na fungovaní právnickej osoby nejakým spôsobom podieľajú, nakoľko im nevzniká ujma priamo, nie je tu teda daná priama a bezprostredná príčinná súvislosť.

Napokon súd poukazuje na to, že žalobca v konaní nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom a tvrdenou škodou. Príčinná súvislosť predstavuje priamu väzbu javov (objektívnych skutočností), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). Vzťah príčiny a následku musí byť pritom priamy, bezprostredný a neprerušený (nestačí, ak je iba sprostredkovaný). Pre úspech žalobcu v konaní bolo preto nevyhnutné z jeho strany preukázať (okrem skutočnosti, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu a vzniku škody na strane žalobcu), že ku škode vo výške požadovanej žalobcom došlo práve (a len) v dôsledku tvrdeného nesprávneho úradného postupu súdu. Keďže však žalobca v konaní nesprávny úradný postup ani existenciu škody na jeho strane nepreukázal, nemohol preukázať ani existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

Zo všetkých uvedených dôvodov preto súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

V.11C 222/2012

Žalobca sa žalobou došlou súdu 27.9.2012 v konaní vedenom 11C 222/2012 domáhal od žalovaného náhrady majetkovej škody vo výške 209,29 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 41,86 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu v exekučnom konaní.

Na odôvodnenie žaloby uviedol, že ako oprávnený v exekučnom konaní navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu na vymoženie svojej pohľadávky voči povinnému - N. P., D.. XX.XX.XXXX - dlžníkovi zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „exekučný súd“) o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom povinnosťou exekučného súdu bolo rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do 15 dní od jej doručenia exekučnému súdu. Exekučný súd však rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 18.4.2012 (konanie pritom začalo dňa 6.7.2011), a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia (napriek tomu, že vec pred exekučným súdom prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla svojou komplexnosťou mať podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu). K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby, pričom uvedeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu (nevydanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote resp. v primeranom čase bez prieťahov, a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok) mala byť žalobcovi spôsobená majetková škoda a nemajetková ujma. Majetková škoda predstavuje náhradu istiny s prísl., ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkovoprávneho zmluvného vzťahu založeného podľa Zmluvy o úvere. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch si žalobca uplatnil ako spravodlivú satisfakciu za porušenie jeho

základných práv, pretože samotné konštatovanie ich porušenia nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Uviedol, že nesprávny úradný postup exekučného súdu je dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prietahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Poukázal na to, že neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv žalobcu v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času vyvolala u žalobcu, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Zbytočné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane žalobcu, ale aj na strane jeho majiteľov. Uviedol tiež, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Žalobca si uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie vecí a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky, sumu 41,86 eur , t.j. 20 % z uplatňovanej istiny s prísl. (hodnota majetkového práva postihnutého procesnou deformáciou).

Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Poukázal na to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní súdu, toto právo má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Uviedol tiež, že žalovaný nárok bol na súde uplatnený predčasne, keďže neuplynulo 6 mesiacov od prijatia žiadosti žalobcu zo dňa 23.4.2012 o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody. Pokiaľ ide o namietanú lehotu 15 dní uviedol, že táto sa podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. S poukazom na ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. uviedol, že žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosť na prietahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, ktorým by sa konštatovalo, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, že by existovalo právoplatné rozhodnutie ESLP, ktorým by sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým by ústavný súd konštatoval porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Nie je tak preukázaný nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v existencii prietahov. Čo sa týka samotnej majetkovej škody vo výške istiny s prísl. je potrebné poukázať , že žalobca nepreukázal existenciu dlžníka ako úplný základ pre preukázanie toho, čoho sa domáha. Nepreukázal existenciu právoplatného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie o udelenie poverenia a ani nevyožiteľnosť pohľadávky. Rozhodnutie v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia preukázalo iba nespôsobilosť konkrétneho rozhodcovského rozsudku byť exekučným titulom. Nulitný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku res iudicatae pre uplatnenie nároku žalobcu na súde. Ak by aj nastala situácia, že by si toto právo uplatnil žalobca na súde novým návrhom , musel by preukázať v prvom rade , že by mu súd bez akýchkoľvek pochybností priznal požadovaný nárok od dlžníka v sume, v akej ho požaduje žalobca od žalovaného, že v druhom rade - pohľadávky sú nevyožiteľné v dôsledku pochybenia okresného súdu.

a nemajetkovej ujmy uviedol, že žalobca nepreukázal vznik ani výšku materiálnej škody, nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy a ani to, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch. Poukázal tiež na aspekt dobrých mravov, keď žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb. Pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, ktorá mu mala vzniknúť práve pri jeho spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite, takýto postup možno považovať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Napokon poukázal na absenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu.

Žalobca ako oprávnený subjekt podal na Exekútorskom úrade súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého so sídlom v Bratislave dňa 6.7.2011 návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie svojej pohľadávky voči povinnému - N. P. - dlžníkovi (v postavení spotrebiteľa) zo zmluvy o úvere. Exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu. Súdny exekútor doručil tunajšiemu súdu ako exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 25.8.2011. Uznesením č.k. 16Er 3706/2011-18

zo dňa 2.3.2012 exekučný súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol pre rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozpor návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 21.11.2014

Uvedený skutkový stav mal súd za preukázaný z pripojeného exekučného spisu sp. zn. 16Er 3706/2011.

Po právnej stránke súd vec posúdil nasledovne:

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“) štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrovanie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom od 1.6.2011 (ďalej len „zákon č. 233/1995 Z.z.“) súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Žalobca sa v posudzovanej veci domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu v exekučnom konaní, ktorý nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote.

V prvom rade čo sa týka námietky žalovaného ohľadne predčasnosti uplatnenia nároku žalobcu na súde z dôvodu, že ku dňu podania žaloby ešte neuplynula 6-mesačná lehota na predbežné prerokovanie žiadosti žalobcu o náhradu škody na príslušnom orgáne v zmysle § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., súd uvádza, že rozhodujúce bolo to, či táto lehota uplynula ku dňu rozhodovania súdu, a nie ku dňu podania žaloby. Keďže v čase rozhodovania súdu uvedená lehota už uplynula, nebola predmetná námietka žalovaného uplatnená dôvodne, a preto súd pristúpil k vecnému posúdeniu žalovaného nároku.

Základnými predpokladmi objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sú: a) nesprávny úradný postup, b) škoda (majetková, resp. nemajetková ujma), c) príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom.

V prejednávanej veci nebol splnený už prvý predpoklad zodpovednosti štátu za škodu v podobe nesprávneho úradného postupu. K žalobcom namietanému nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v nedodržaní zákonnej 15-dňovej lehoty na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie totiž nemohlo dôjsť už len z toho dôvodu, že v § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. ustanovená 15-dňová lehota sa vzťahuje iba na prípady, ak exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi udelí (pozitívne rozhodnutie), nie však na prípady, ak súd zistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. V prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu teda zákon lehotu nestanovuje (porov. nález Ústavného súdu SR zo dňa 10.07.2013, sp. zn. II. ÚS 520/2012). Keďže v posudzovanej veci exekučný súd zistil rozpor exekučného titulu so zákonom, v dôsledku čoho žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol,

nevzťahovala sa na uvedený prípad uvedená 15-dňová lehota ustanovená v 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z.. K žalobcom namietaným prietahom v konaní súd uvádza, že žalobca nepreukázal, že v predmetnej veci došlo k sťažnostiam na prietahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý by prietahy v konaní konštatoval. Prietahy v konaní pritom nezistil ani tunajší súd. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že podľa aktuálne platného znenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. (účinného od 01.01.2013) pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Keďže však uvedené znenie nadobudlo účinnosť až 01.01.2013, nie je možné ho aplikovať na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred jeho účinnosťou. Preto súd zastáva názor, že v posudzovanej veci môže (samostatne) posúdiť, či došlo k nesprávne úradnému postupu spočívajúcemu v prietahoch v konaní (rovnako či došlo k nesprávne úradnému postupu spočívajúcemu v nedodržaní zákonom stanovenej lehoty). V tejto súvislosti súd poukazuje na charakter predmetnej exekučnej veci - rozhodovanie o žiadosti o udelenie poverenia súdному exekútorovi na vykonanie exekúcie, kde exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok v spotrebiteľskej veci, kedy je exekučný súd povinný ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa a preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy (porov. uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 03.03.2011, č.k. IV. ÚS 60/2011-13, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 13.10.2011, sp. zn. 3 Cdo 146/2011, zo dňa 26.09.2011, sp. zn. 3 MCdo 11/2010 a zo dňa 29.03.2011, sp. zn. 5 Cdo 291/2010, ako aj rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci Asturcom C-40/08). Keďže bol teda exekučný súd povinný v exekučnom konaní skúmať súlad exekučného titulu s ustanoveniami vnútroštátneho a európskeho práva o ochrane spotrebiteľa (čo exekučný súd aj urobil, a čo napokon viedlo k zamietnutiu žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie), pričom išlo (aj vzhľadom na rozsiahlosť právnej úpravy a jej európsky aspekt) o pomerne náročný proces aplikácie práva, vyžadoval si uvedený proces určitý časový priestor, čo má nepochybne vplyv na posúdenie dĺžky konania ako primeranej a prietahov v konaní ako zbytočných. Navyše súd poukazuje na značne rozsiahly počet exekučných konaní iniciovaných totožným žalobcom v postavení oprávneného subjektu (čo je skutočnosť všeobecne známa), čo má rovnako vplyv (zásadný) na posúdenie celkovej dĺžky konania z pohľadu namietaných prietahov. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti nález Ústavného súdu SR zo dňa 10.07.2013, sp. zn. II. ÚS 520/2012, v ktorom ústavný súd posudzoval sťažnosť rovnakého žalobcu na prietahy v exekučnom konaní (v inej veci), pričom ani konanie trvajúce pred exekučným súdom 24 mesiacov (ktoré sa rovnako skončilo zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie) nepovažoval za prietahy v konaní. Ústavný súd v predmetnom rozhodnutí konštatoval, že „V posudzovanom prípade je významná, priam kľúčová, skutočnosť, že sťažovateľka pred okresným súdom iniciovala značne vysoký počet exekučných konaní (ide o stovky až tisíce exekučných konaní - návrhov v typovo obdobných veciach). Ústavný súd konštantne judikuje, že zaťaženosť súdov, nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, nie je dôvodom, ktorý by zbavoval súd, resp. štát zodpovednosti za zbytočné prietahy v konaní. Prietahy by mohli byť takto ospravedlniteľné len na krátky čas a len v tom prípade, že by sa prijali adekvátne opatrenia na riešenie situácie [napr. II. ÚS 48/96, I. ÚS 39/00, III. ÚS 425/2012, mutatis mutandis Buchholz proti Nemecku (rozhodnutie Komory, 6. máj 1981, č. 7759/77, § 51 a § 61); Zimmermann a Steiner proti Švajčiarsku (rozhodnutie Komory, 13. júl 1983, č. 8737/79, § 29, § 30), pozri aj KMEC, J., KOSAŘ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. Praha: C.H. Beck, 2012, s. 710, 715. ISBN 978-80-7400-365-3]. Ústavný súd však konštatuje, že danú judikatúru vytvoril po vzore Európskeho súdu pre ľudské práva na ochranu práva na konanie bez zbytočných prietahov v takpovediac nehromadných veciach. Nešlo teda (dosiaľ) o situácie, keď jeden navrhovateľ stovkami až tisíckami podaní prispel k zaťaženosti súdu, a týmto k dlhšej dobe rozhodovania, aj sám. Už spomenutá doktrína absencie možnosti liberácie z dôvodu zaťaženia aj naďalej plne platí, avšak v prípadoch relevantne odlišných od prerokovanej veci (porovnaj proces

argumentácie nazývaný odlišenie, ang. distinguishing, v common law v KÜHN, Z., BOBEK, M., POLČÁK, R. a kol. Judikatura a právní argumentace. Praha : Auditorium, 2006, s. 22, s. 29. ISBN 80-903786-0-9). V prípadoch obdobných prerokúvanej veci sa táto doktrína modifikuje do podoby reflektovanej v tomto rozhodnutí. Pre súčasný prípad a prípady obdobné, kde, ako už ústavný súd uviedol, jediná sťažovateľka iniciovala konanie v stovkách až tisíckach typovo obdobných veciach, je nevyhnutné vziať daný fakt do úvahy, a to smerom ku kritériám posudzovania prieťahov a v záujme ochrany práv a slobôd iných.

In concreto tak ústavný súd túto skutočnosť musel zohľadniť pri posudzovaní kritéria faktickej zložitosti veci/vecí (referenčným vzhladom na špecifiká prípadov nie je jedna vec sťažovateľky, ale jej typovo rovnaké veci pred konkrétnym súdom), o ktorej/ktorých súd koná, a kritéria správania sťažovateľky ako účastníčky súdneho konania. Povinnosť všeobecného súdu vysporiadať sa s veľkým množstvom podaní sťažovateľky ipso facto zvyšuje faktickú zložitnosť veci/vecí z dôvodov, ktoré vyplývajú zo správania sťažovateľky.

V takýchto prípadoch je možné z ústavného hľadiska akceptovať relatívne dlhšiu dobu trvania predmetných konaní. Ústavný súd konštatuje, že povinnosť okresného súdu vysporiadať sa so všetkými návrhmi sťažovateľky sa tak nevyhnutne dostáva do konkurencie s povinnosťou tohto súdu poskytnúť súdnu ochranu bez zbytočných prieťahov a v primeranej dobe aj ostatným účastníkom iných konaní, ktorí sa pred dotknutým súdom uchádzajú o súdnu ochranu. Obdobný právny názor už ústavný súd v minulosti prezentoval napríklad v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 64/97, keď pri hodnotení porušenia práva na konanie bez zbytočných prieťahov poukázal na to, že „[v] rovnakom čase na identickom súde sa právo na konanie bez zbytočných prieťahov zaručuje mnohým osobám, ktoré sa v početných konaniach obrátili na súd s požiadavkou na odstránenie svojej právnej neistoty“. Aj s poukazom na uvedené závery ústavného súdu (s ktorými sa tunajší súd v plnom rozsahu stotožňuje) preto súd dospel k záveru, že v danom prípade k prieťahom v konaní exekučného súdu nedošlo, a teda ani z tohto dôvodu nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu.

Hoci už uvedený dôvod bol postačujúci pre zamietnutie žaloby žalobcu ako nedôvodnej, považuje súd za potrebné (a zároveň vhodné) vyjadriť sa aj k zvyšným dvom predpokladom zodpovednosti štátu za škodu a ich nesplneniu v posudzovanej veci.

Žalobca v posudzovanej veci totiž nepreukázal ani vznik škody, jej výšku a príčinnú súvislosť medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a tvrdenou škodou. Ako majetkovú škodu si žalobca uplatnil sumu 209,29 eur predstavujúcu náhradu istiny s prísl. Žalobca pritom v prípade majetkovej škody nešpecifikoval, či sa jedná o skutočnú škodu alebo ušlý zisk v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.. Na preukázanie majetkovej škody nepredložil žiadne relevantné dôkazy. Suma uvádzaná žalobcom pritom nepredstavujú ani skutočnú škodu ani ušlý zisk. Jedná sa iba o jednostranné ničím nepodložené všeobecné tvrdenia žalobcu. Vychádzajúc z prejednávacej zásady ovládajúcej sporové konanie bolo pritom povinnosťou žalobcu preukázať svoje tvrdenia o vzniku konkrétnej škody. Pokiaľ tak neurobil neunesol v konaní dôkazné bremeno.

K žalobcom uplatnenej náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch súd uvádza, že uvedené právo vzniká iba v prípade, ak samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhladom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, a to v podobe dopadu nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu a následkov na žalobcu v rôznych oblastiach pôsobenia. Žalobca tvrdil, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Svoje tvrdenia však žalobca nijakým spôsobom nekonkretizoval a ani ničím nepreukázal. Rovnako nepreukázal, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením. Navyše súd poukazuje na to, že odvodzovať výšku nemajetkovej ujmy paušálne od nárokov priznávaných Ústavným súdom SR (ako to urobil žalobca) nie je možné, keď výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. určuje v každom individuálnom prípade s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška nemajetkovej ujmy sa preto líši v závislosti od individuálnych daností každého jednotlivého prípadu a z toho dôvodu jej výšku nemožno paušalizovať. Aj v prípade uplatnenej nemajetkovej ujmy tak v plnom rozsahu platia závery súdu o neunesení dôkazného bremena žalobcu v konaní. Pokiaľ žalobca odôvodňoval nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pocitmi frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v

spoločnosti vyvolaných u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ktoré mali byť spôsobené neexistenciou akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, súd navyše poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 675/2011, v zmysle ktorého nepríjemnosti spôsobené členom vedenia spoločnosti možno zohľadniť iba v obmedzenej miere a v rámci odškodnenia právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnou neprímeranou dĺžkou konania by nemali byť odškodnené aj fyzické osoby, ktoré sa na fungovaní právnickej osoby nejakým spôsobom podieľajú, nakoľko im nevzniká ujma priamo, nie je tu teda daná priama a bezprostredná príčinná súvislosť.

Napokon súd poukazuje na to, že žalobca v konaní nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi tvrdým nesprávnym úradným postupom a tvrdou škodou. Príčinná súvislosť predstavuje priamu väzbu javov (objektívnych skutočností), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). Vzťah príčiny a následku musí byť pritom priamy, bezprostredný a neprerušený (nestačí, ak je iba sprostredkovaný). Pre úspech žalobcu v konaní bolo preto nevyhnutné z jeho strany preukázať (okrem skutočnosti, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu a vzniku škody na strane žalobcu), že ku škode vo výške požadovanej žalobcom došlo práve (a len) v dôsledku tvrdého nesprávneho úradného postupu súdu. Keďže však žalobca v konaní nesprávny úradný postup ani existenciu škody na jeho strane nepreukázal, nemohol preukázať ani existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

Zo všetkých uvedených dôvodov preto súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že žalovanému, ktorý mal v konaní plný úspech, súd náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si náhradu trov konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV.

Odvolanie proti rozsudku musí obsahovať všeobecné náležitosti každého podania podľa § 42 ods. 3 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, podpísané datované, v dostatočnom počte rovnopisov a s prílohami, v opačnom prípade bude rovnopis s prílohami vyhotovený na trovy účastníka), a náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p. (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 205 ods. 2 O.s.p.):

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.